

Memorandum Westhoekoverleg n.a.v. Vlaamse en Federale verkiezingen 2014

1 Werk maken van meer bestuurskracht door samenwerking in de Westhoek

1.1 De regio Westhoek

De Westhoek met zijn achttien lokale besturen bestaat uit de administratieve arrondissementen Diksmuide, Ieper en Veurne, en onderscheidt zich duidelijk van de rest van West-Vlaanderen door zijn perifere ligging in Vlaanderen, zijn uitgestrektheid (ca. 120.000 ha / 220.000 inwoners) en aanwezigheid van een netwerk van kleine steden Diksmuide, Ieper, Poperinge en Veurne, aangevuld met de kustgemeente Koksijde en Wervik. De Westhoek neemt hierdoor een aparte positie in in Vlaanderen, niet in het minst door de afwezigheid van een centrumstad.

Dat de schaal van de Westhoek van belang is voor samenwerking werd afgelopen jaren duidelijk bevestigd door zowel de Vlaamse overheid met de regioscreening als door de Federale overheid met de brandweershervorming. De in 2011 uitgevoerde sociaalgeografische analyse van de universiteit van Leuven bevestigde dat deze regionale omschrijving beantwoordt aan een maatschappelijke realiteit op het terrein.

De lokale besturen eisen consequent respect van zowel de Vlaamse als federale overheid voor deze regionale omschrijving van de Westhoek. Westhoekoverleg eist beleidsaandacht voor de specifieke situatie van de streek en respect door opgelegde samenwerking maximaal te situeren binnen de Westhoek, al dan niet op regionaal of subregionaal niveau.

Westhoekoverleg is geen vragende partij voor de creatie van een nieuw bestuursniveau.

1.2 Bestuurskracht vergt financiële middelen.

De burgers van dit land worden een rad voor de ogen gedraaid door te stellen dat fusies de oplossing zijn van het bestuurskrachtprobleem. Het aantal inwoners van een gemeente heeft geen invloed op de bestuurskracht. **Bestuurskracht wordt bepaald door de financiële slagkracht van een gemeente.**

In verhouding tot het stedenfonds heeft het plattelandfonds nog aanzienlijk marge om verder te groeien. In 2010 eiste VVSG een plattelandfonds (31 gemeenten, 215.000 inwoners) van 17 miljoen euro op basis van een stedenfonds van 114,3 miljoen euro (1.520.000 inwoners). Op vandaag maken 50 gemeenten deel uit van het plattelandfonds met in totaal meer dan 400.000 inwoners en werd het budget voor het stedenfonds opgetrokken tot 141,7 miljoen euro, een stijging van bijna 25%... **Op basis van deze vergelijking met het stedenfonds, wordt een stijging van het plattelandfonds met factor 4,5 geëist, zijnde 36 miljoen euro.**

Door de procentuele voorafnames van steden zoals Gent en Antwerpen uit het gemeentefonds, stijgt de dotatie voor deze steden veel sneller dan voor andere gemeenten. Westhoekoverleg stelt deze sluiske verschuiving van middelen in vraag en eist een volwaardige erkenning van de parameter open ruimte in de verdeling van de middelen van het gemeentefonds.

2 Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV): ontwikkelingsmogelijkheden voor de stedelijkheid in de Westhoek.

De Westhoek eist een plaats voor de ontwikkeling van de stedelijkheid van Westhoek in het BRV. Deze stedelijkheid heeft drie onderdelen:

- 1. De stedelijkheid van de 4 kleine steden Diksmuide, Ieper, Poperinge en Veurne, uitgebreid met Wervik;**
- 2. Het stedelijke netwerk aan de (West)kust;**
- 3. Het grensoverschrijdende stedelijke netwerk waarbij de kuststeden, Veurne, Poperinge en Wervik belangrijk poorten vormen met Frankrijk op het niveau van de regio.**

De ontwikkelingsmogelijkheden voor deze stedelijke polen hebben zowel te maken met het voorzieningenaanbod, als met de functies wonen en werken, met een bijzondere aandacht voor toerisme (kustactieplan, frontsteden, ...).

3 Regionale benadering voor welzijn en woonbeleid.

3.1 Een zorgregio voor de Westhoek

Westhoekoverleg onderschrijft de ambitie van het zorgregiodecreet om zowel de gezondheidssector als de welzijnssector op lange termijn te organiseren volgens de indeling van de zorgregio's, waarbij het de bedoeling is om de organisatie van de profit- en non-profitsector aan te passen aan deze opdeling. **Deze zorgregio moet evenwel op het niveau van de Westhoek worden georganiseerd, vertrekkende van het ziekenhuisniveau Veurne-Oostduinkerke enerzijds en Ieper anderzijds. Een volwaardig aanbod binnen de Westhoek van de zorgprogramma's van de ziekenhuizen is daarin essentieel.**

3.2 Van een gemeentelijke naar een regionale planning voor sociale huisvesting

Westhoekoverleg wenst dit vraagstuk op regionaal niveau aan te pakken door regionale planning van de sociale huisvesting mogelijk te maken en door de berekening van het bindend sociaal objectief te koppelen aan de regio.

In de landelijke gemeenten met globaal een lager uitrustingsniveau en zwakke ontsluiting van het openbaar vervoer, moet het mogelijk zijn om de lat voor sociale huur minder hoog te leggen. Het 'tekort' dient dan gecompenseerd in de beter uitgeruste woongebieden en stedelijke centra van eenzelfde (sub)regio, en zeker daar waar regionale concentraties van voorzieningen, tewerkstelling, (middelbaar) onderwijs en knooppunten van mobiliteit te situeren zijn.

Een logisch gevolg van het vorige is het verlaten van de gemeentelijke naar een (sub)regionale invulling van het bindend sociaal objectief, ondersteund door een verdeelsleutel of streefcijfers op kernenniveau.

4 Mobiliteit voor het platteland

Inzake infrastructuur voor mobiliteit pleit Westhoekoverleg voor de realisatie van **gekende missing links**: verbinding Ieper – Veurne, ring Diksmuide en Poperinge en de ontsluiting van Adinkerke / Plopsaland.

Het openbaar vervoer in de streek moet bestaan uit **twee snelle buslijnen tussen Ieper en Veurne enerzijds en Poperinge en Diksmuide anderzijds**. Deze lijnen moeten elkaar kruisen t.h.v. Oostvleteren, waar een vlotte overstap tussen de beide lijnen moet worden gecreëerd, waardoor de 4 stedelijke gebieden van de Westhoek onderling vlot bereikbaar worden per openbaar vervoer. Een tweede luik betreft **de grensoverschrijdende verbindingen** tussen Veurne – Duinkerke, Poperinge – Steenvoorde / Hazebrouck, Ieper – Bailleul / Hazebrouck en Ieper – Armentières. Deze eisen passen allen in het Neptunusplan van De Lijn West-Vlaanderen.

Wat betreft het **spoorverkeer** verwijst Westhoekoverleg naar de recent gemaakte eisen inzake het behoud van een performante dienstregeling, een adequate infrastructuur en een kwalitatieve dienstverlening.

Wat betreft **de 'nieuwe mobiliteit'** wordt er in de eerste plaats ingezet op fietspunten voor Ieper en Veurne – Koksijde. Een tweede luik van deze nieuwe mobiliteit betreft het autodelen, dat op vandaag in de Westhoek onbestaande is.

Daarnaast pleit de streek voor het versterken van de **functionele fietsinfrastructuur** en een systematische ondersteuning van **het aanvullend vrijwilligersvervoer** (bv. Nestor).

5 Onderwijsaanbod Westhoek: een deftige inhaalbeweging voor volwasseneneducatie en hoger onderwijs.

Door het verankeren van het hoger onderwijs in de Westhoek, wordt perspectief geboden om hogeropgeleiden te houden en aan te trekken naar de regio. Het belang van een hoger onderwijsaanbod in de regio kan moeilijk worden overschat, bijgevolg pleit Westhoekoverleg voor:

1. Een blijvende inzet op Westhoekniveau van Syntra en VDAB;
2. een uitbreiding van het HBO5-opleidingsaanbod in Ieper, Veurne, Diksmuide, Poperinge;
3. een jaarlijks af te sluiten convenant (jaarprogramma) tussen de West-Vlaamse hogescholen en de streekwerking;
een vergaande samenwerking tussen de opleidingsverstrekkers volwasseneneducatie met als doel behoud, (gerichte) uitbouw en globale promotie van het opleidingsaanbod in de streek;
4. voor een gewijzigde wetgeving voor opleidingsverstrekkers, en de creatie van een regulerend kader op Vlaams niveau dat de organisatie van een geschikt opleidingsaanbod mogelijk maakt.

Dit memorandum wordt voorgelegd aan de 18 gemeentebesturen van de Westhoek en Resoc Westhoek.

Contactgegevens:

Christof Dejaegher, Voorzitter Westhoekoverleg, christof.dejaegher@poperinge.be, M. 0477702899
Dieter Hoet, Coördinator Westhoekoverleg, dieter.hoet@westhoekoverleg.be, M. 0478540802